

28.05.2018

Literaturoznawstwo

Wielkie Pomorze. Społeczności i narody

Autor/Redaktor: Daniel Kalinowski, Adela Kuik-Kalinowska

Wydawnictwo: Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej w Słupsku

ISBN: 978-83-7467-285-6

W zasadniczym celu książka niniejsza ma ukazać w najważniejszych punktach skomplikowane relacje społeczno-etniczne Pomorza (w sensie terytorialnym istniejących w dzisiejszej polskiej i niemieckiej organizacji państwowej), dostrzegane głównie w zjawiskach literackich i historycznych.

Jak wyglądała struktura społeczna Pomorza na przestrzeni wieków? Jak napisane zostały literackie reprezentacje żywiołów etnicznych w różnych tradycjach językowych? Czy istniała odrębna sztuka poszczególnych wspólnot społecznych Pomorza? Czy wyznawane wartości religijne rzutowały na dalsze wybory narodowe albo polityczne? Jakie elity istniały na Pomorzu i w jakim stopniu miały wpływ na pozostałych członków społeczności?

Na takie i inne pytania chcielibyśmy odpowiedzieć kolejnym – piątym już – tomem Wielkiego Pomorza. Poprzednie woluminy dotyczyły literatury i mitu, tożsamości i wielokulturowości, kultury i sztuki, wierzeń i religii. Tym razem hasłem organizującym wypowiedzi naszej pracy jest formuła Społeczności i narody, a więc staramy się przedstawić głównie pomorskie zjawiska kulturowe w przestrzeni tożsamościowo-socjologicznej. Dokonujemy naukowego namysłu dzięki kategoriom stosowanym przy opisie społeczności terytorialnych, grup zawodowych, narodowych, wyznaniowych czy wreszcie etnicznych i narodowych. Spośród zgromadzonych artykułów przebijają polski, niemiecki i kaszubski punkt widzenia, ale chociaż sygnalizacyjnie zadbałszy o to, aby pojawiły się spojrzenia interpretacyjne z innej perspektywy (tradycja żydowska).

W zasadniczym celu książka niniejsza ma ukazać w najważniejszych punktach skomplikowane relacje społeczno-etniczne Pomorza (w sensie terytorialnym istniejących w dzisiejszej polskiej i niemieckiej organizacji państwowej), dostrzegane głównie w zjawiskach literackich i historycznych. Mamy wszakże świadomość, że swoim namysłem dotykamy tylko południowego brzegu Bałtyku,

nie wchodząc w zagadnienia, które są na wskroś pomorskie, lecz winny być rozpatrywane z punktu widzenia Rosji, Finlandii, Szwecji albo Danii, a więc brzegu wschodniego, północnego czy zachodniego.

(Ze Wstępu)

Książka powstała w wyniku Międzynarodowych Konfrontacji Kulturowych, których idea jest opisana w "Biuletynie": <https://biuletynpolonistyczny.pl/events/wielkie-pomorze-wojna-i-pokoj-miedzynarodowe-symposium,833/details>

Spis treści

Adela Kuik-Kalinowska, Daniel Kalinowski, Słowo wstępne 5

WSPÓLNOTY ETNICZNE 11

Rafał Foltyn, Wieleci – dawna słowiańska potęga odrzańsko-bałtycka 13

Daniel Kalinowski, Kaszubi mityczni – Floriana Ceynowy dyskurs narodotwórczy 34

Miloš Řezník, Średniowieczna ikona nowoczesnej tożsamości? „Testament Mestwina” w kaszubskich reprezentacjach literackich od Aleksandra Majkowskiego po Lecha Bądkowskiego 55

Artur Jabłoński, „To dlô nas skrôwk Hëlë òstôl stwòrzony” – świat kaszubskich rybaków w poezji twórców z Półwyspu Helskiego 93

Łukasz Zołtkowski, Pijak, rozrabiaka, awanturnik Gocha obraz (nie)prawdziwy? Literackie ujęcie mieszkańców Gochów 115

WSPÓLNOTY RELIGIJNE 127

Christoph Ehricht, Ethnische und kulturelle Vielfalt Pommerns in der Geschichtserzählung von Bugenhagens Pomerania 129

Christoph Ehricht, Różnorodność etniczna i kulturowa Pomorza w kronice historycznej Johanna Bugenhagena „Pomerania” 136

Małgorzata Grzywacz, Pomorze w życiu i tekstach autobiograficznych duchowieństwa ewangelickiego – Johann Joachim Spalding i Carl Gottlieb Rehsener 143

Hans-Udo Vogler, Ludwig Gotthard Kosegarten. Pfarrer, Dichter, Professor 165

Hans-Udo Vogler, Ludwig Gotthard Kosegarten – pastor, twórca, profesor 171

Anna Sujecka, Zbiory sztuki protestanckiej w Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku i ich powojenna recepcja 179

Elżbieta Kal, Architektura z gwiazdą Dawida. Synagogi w przestrzeni dawnego Słupska 196

WSPÓLNOTY MIEJSC 239

Cezary Obracht-Prondzyński, Pomorska hybris, czyli o regionie jako federacji lokalnych wspólnot 241

Bronisław Nowak, Rody pomorskie i ich tożsamościowe wybory 255

Biuletyn Polonistyczny

Joanna Flinik, Das pommersche Bürgertum in der deutschsprachigen Prosa nach 1945	293
Joanna Flinik, Obraz mieszczaństwa pomorskiego w niemieckiej prozie po 1945	304
Katarzyna Jerzak, Gdynia – czytanie miasta z Walterem Benjaminem	316
Zuzanna Łaga, Przejawy kultury kaszubskiej w recepcji mieszkańców Wejherowa	335
Andrzej Chłudziński, Obce nazwy geograficzne na Pomorzu	347
FOTOGRAFIE KONFERENCYJNE	377
Bibliografia	385

Rok publikacji: 2017

Strony: 418

Linki:

- <https://biuletynpolonistyczny.pl/events/wielkie-pomorze-wojna-i-pokoj-miedzynarodowe-symposium,833/details>

Słowa kluczowe: geopoetyka, neoregionalizm, genus loci, kultura i literatura kaszubska, pomoroznawstwo